

Bokje in het Diessens Broek, 15 februari 2021 (Lex Peeters)

De pluimen van februari 2021

Lex Peeters

Even leek februari voor vogelaars net zo saai te worden als de maanden en winters ervoor. De maand begon mild, maar ineens verschenen er Siberische pluimen in de weerberichten. Tegen het weekend van 6 en 7 februari begonnen honderden sneeuwschuivers warm te draaien en de NS haastte zich om onrendabele ritten uit het schema te schrappen. Normaal gesproken zou de burgerluchtvaart daar gretig aan mee doen, maar daar viel niet veel meer te schrappen.

Grote groep Holenduiven in de omgeving Oerle, 6 februari 2021 (Lex Peeters)

Op de zaterdag voor de drastische weersomslag was ik bij het Goorven. De

natuur was zich nog nergens van bewust. Veldleeuwerik, Boomleeuwerik en Grote Lijster hadden de lente in de bol en zongen voluit. Op de Flaes zaten de eerste Aalscholvers op hun nest en bij het Klein Meer in Wintelre bleek de kolonie Blauwe Reigers bezet. Aan het E3-Strand in Eersel verbleef de eerste Scholekster en in de buurt van Oerle vielen enorme groepen Holenduiven op.

Einde middag draaide de wind en zwol aan. Het begon te miezeren. Rond 21.00 uur vielen in Netersel de eerste vlokken en weer een uurtje later was er al sprake van de aangekondigde sneeuwjacht. Spectaculair. In enkele uurtjes tijd voorkwam de winter een vroege lente.

Beleven, 7 februari 2021 (Lex Peeters)

Nederland ontwaakte in een winters landschap. Zoals verwacht had dit direct effect op de vogels. Door de vele sneeuwval was het zicht die zondag slecht, maar via radars van de luchtmacht toonde Hans van Gasteren ons de massale trek naar het zuiden.

Veldleeuwerik bij Lage Mierde, 13 februari 2021 (Lex Peeters)

Ongetwijfeld vooral soorten die door het sneeuwdek en de bevroren grond niet meer aan voedsel konden komen. Veldwaarnemingen van overtrekkende Kieviten, Veldleeuweriken, Kramsvogels en Koperwieken ondersteunden dat ook. Bij het Diessens Broek plofte het ene na het andere groepje Watersnippen neer op een besneeuwd weiland. De voorbode van een

ongekende snippen-influx, zou later blijken. Daarnaast viel de aanwezigheid van Blauwe Kiekendieven op. In heel de winter had ik er in de Kempen nog maar één gezien; nu zag ik er 4 op een dag. Ook daarna ging er geen dag voorbij zonder Blauwe Kieken.

Op maandag, op weg naar het werk, bleek de impact van het weer uit kleine observaties. Een Vos sprong midden in een weiland achter een Zwarte Kraai aan, onder een bewegend hoopje sneeuw kwam een Haas tevoorschijn, op het erf van een boerderij foerageerden 8 Wulpen en langs een landbouwweg dribbelden Veldleeuweriken onverstoord door de berm. Al snel bleken overal op akkers kleine en grotere groepen Veldleeuweriken te verblijven en op enkele plekken ook Boomleeuweriken.

Geelgors bij Beleven, 7 februari 2021 (Lex Peeters)

De pleisterplaats van ruim 220 Geelgorzen bij het Beleven in Reusel groeide naar 270 stuks. Op verschillende plekken zaten ineens Patrijzen. Vooral een waarnemerseffect, want in de sneeuw vallen ze beter op.

Patrijzen bij Baarschot, 13 februari 2021 (Lex Peeters)

In de nachten ging het steeds strenger vriezen (in de Kempen tot -12°C) en ook overdag kwam de temperatuur niet meer boven 0. De meeste plassen in de regio vrozen dan ook snel dicht. Dat veroorzaakte weer veel verplaatsingen onder watervogels. In het Moergestels Broek hield de stroming van riviertje De Reusel een plas open. Naast een hoge concentratie eenden zaten daar meer dan honderd Watersnippen, met ertussen enkele Bokjes. Beide soorten waren op korte afstand te bekijken langs een grachtje bij het Diessens Broek. Daar telde ik maximaal 5 Bokjes.

Dankzij de waterzuivering bleef in de buurt ook een vijver open. Daar verbleven grote aantallen Krakeenden en Wintertalingen. Een groep van circa 40 Smienten vloog over. Aan het riet scharrelden twee Waterrallen en op de weilanden streek een groep van 17 Kleine Zwanen neer. De winter was allerminst meer saai.

Houtsnip bij Baarschot, 13 februari 2021 (Lex Peeters)

Voor vogelaars een lust, voor de vogels een enorme last. Houtsnippen zoeken natuurlijk niet voor de lol overdag voedsel in ijsgreppels. Er vielen veel slachtoffers. Zelf vond ik een dood Bokje, broodmager. Ook uilen sneuvelden op grote schaal. Na een slecht muizenjaar werd het winterdieet ze fataal. En ver van de bewoonde wereld slopen huiskatten langs slootkanten op zoek naar een makkelijke prooi. Vanuit die optiek was het maar goed dat het strenge

winterweer zich al na een week weer gewonnen gaf.

De periode erna verliep even fascinerend. In een week tijd liep de temperatuur op naar een februari record van 20 graden. Een verschil van 32 graden! Opnieuw kwijlende weermannen en -vrouwen die zich verdrongen om als eerste de door computers berekende weerpluimen te presenteren. De natuur reageerde onvoorstelbaar snel. Na twee dagen dooi zongen de Veldleeuweriken, Grote Lijsters en Merels weer. Vanuit Spanje trok een massa Kraanvogels in 3-5 dagen tijd naar het noorden van Duitsland en verder. Tussen al dat trompettergeweld dook boven de Ringselvennen bij Budel-Dorplein al een Lepelaar op.

Amplexus (paargreep) van padden op Landgoed Wellenseind, 25 februari 2021 (Lex Peeters)

De amfibieëntrek kwam vrijwel meteen op gang. Na een week waren de eerste Tjiftjaffen al te horen en baltsten de spechten op Landgoed Wellenseind alsof ze het tijdverlies onmiddellijk wilden inhalen.

Baltse Bergeenden in het Diessens Broek, 19 februari 2021 (Lex Peeters)

Bergeenden die het Diessens Broek waren ontvlucht doken weer op en begonnen elkaar op te hitsen. In het laatste februariweekend verbleven in het Moergestels Broek 22 Goudplevieren en alweer 21 Grutto's, waaronder een IJlandse in zomerkleed. Alsof de winterse onderbreking nooit had plaats gevonden.

IJlandse Grutto in het Moergestels Broek, 27 februari 2021 (Lex Peeters)

En we werden op nog een meteorologisch fenomeen getraceerd. De warme zuidenwind blies zoveel Saharazand over Nederland dat de zon erdoor werd verduisterd.

Saharazand verduistert de zon, 22 februari 2021 (Lex Peeters)

Alles bij elkaar een bizarre maand, om nooit te vergeten.

